

Tietoa päätöimisistä ja osa-aikaisista kuntapuheenjohtajista valtuustokauden 2025–2029 alussa

Tilannekatsaus 26.10.2025

Marianne Pekola-Sjöblom, Kuntaliitto

Taustaa

Vaikka luottamustehtävien hoitaminen perinteiseen tapaan palkkioperusteisesti on edelleen valtavirtaa suomalaisissa kunnissa, nykyinen kuntalaki mahdollistaa puheenjohtajan tehtävän hoitamisen myös ammattimaisemmin, joko osa-aikaisena tai päätoimisena tehtävänä.

Taustalla on kuntalain yleinen tavoite vahvistaa luottamushenkilöiden asemaa ja poliittista johtamista samoin kuin tavoite parantaa eri tehtävissä ja elämäntilanteissa olevien henkilöiden mahdollisuuksia hakeutua luottamustehtäviin sekä parantaa luottamustehtävien sosiaalista edustusta.

(HE 268/2014 vp)

Kuntalakisäädökset 2015

- **Päätoimisesta ja osa-aikaisesta luottamushenkilöstä sekä pormestarista säädettiin ensi kerran vuoden 2015 kuntalaissa.**
- Lakisäädöksen jälkeen eli valtuustokaudella 2017-2021 koko- ja osa-aikaisten puheenjohtajien mahdollistaminen lisääntyi selkeästi kunnissa. Tammikuussa 2018 koko- ja osa-aikaisia puheenjohtajia oli 19 kunnassa kaikkiaan 38.
- ...
- Jo vuonna 2005 eli paljon ennen lakisäädöstä *Turussa* otettiin käyttöön resursoitu, palkkaa saava kaupunginhallituksen puheenjohtaja.
- *Tampere* oli ensimmäinen pormestarimalliin siirtynyt kunta vuonna 2007 (keskellä valtuustokautta 2005-2009).

Kuntalain kirjaukset päätoimisista ja osa-aikaisista luottamushenkilöistä

33 § Toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat (2 mom.)

- Valtuusto voi päättää, että valtuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä lautakuntien ja valiokuntien puheenjohtajat toimivat päätoimisina tai osa-aikaisina luottamushenkilöinä.

80 § Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asema:

- Päätoimiseen ja osa-aikaiseen luottamustoimeen voidaan valita henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan.
- Päätoimisella luottamushenkilöllä on oikeus saada virka- tai työvapaata työstään päätoimisen luottamustoimen ajaksi. Jos päätoiminen luottamustoimi päättyy ennaikaisesti vaalikelpoisuuden menettämisen tai erottamisen vuoksi, henkilöllä on oikeus keskeyttää virka- tai työvapaa ilmoittamalla keskeytyksestä työnantajalle vähintään kuukautta ennen työhön palaamistaan.
- Osa-aikaisen luottamustoimen hoitamista varten tarvittavasta vapaasta kunnan luottamushenkilön on sovittava työnantajansa kanssa. Työnantaja ei voi ilman työhön liittyvää painavaa syytä kieltäytyä myöntämästä vapaata osa-aikaisen luottamustoimen hoitamista varten. Työnantajan on pyynnöstä annettava kirjallinen selvitys kieltäytymisensä perusteista.
- Valtuusto päättää päätoimiselle ja osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksettavasta kuukausipalkasta ja korvauksista. Päätoimisella ja osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja samoin perustein kuin kunnallisella viranhaltijalla. Mitä työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015) säädetään työnantajasta ja työntekijästä, sovelletaan kuntaan sekä päätoimiseen ja osa-aikaiseen luottamushenkilöön. (21.5.2021/419)

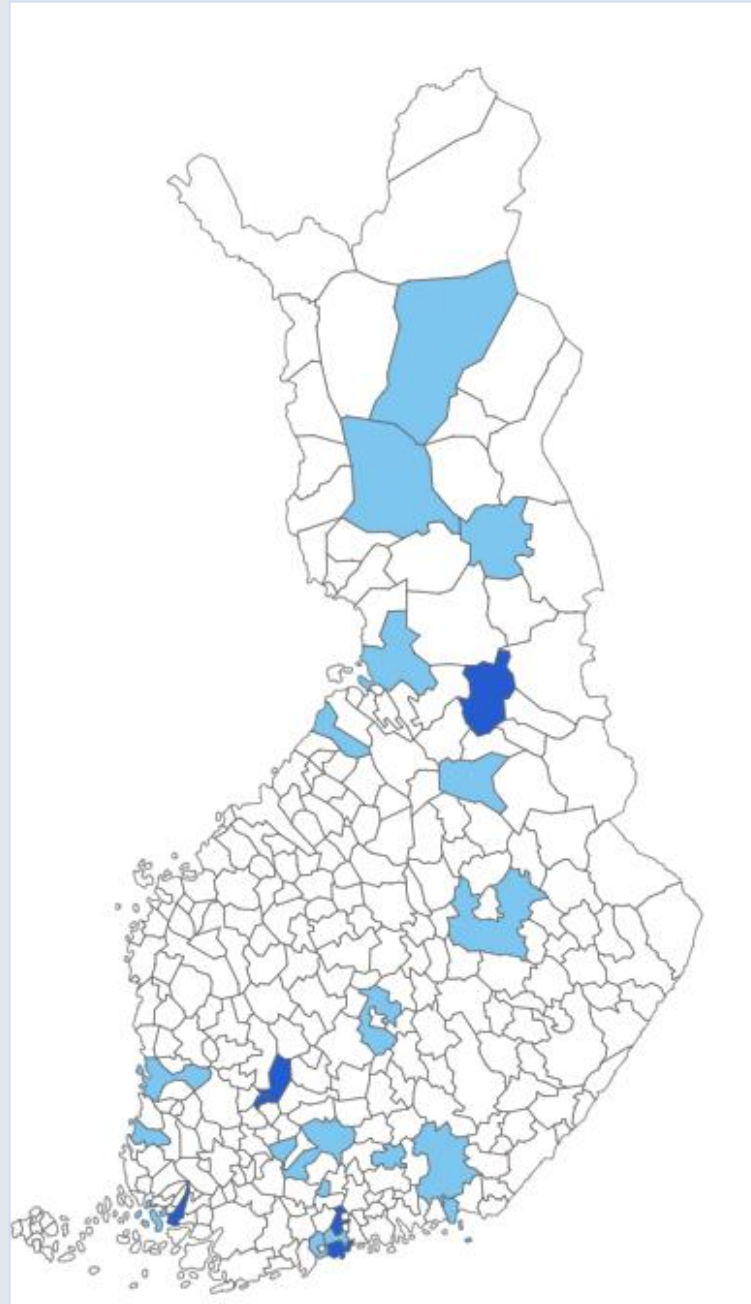

Syyskuu 2025:

**Kaikkiaan 54 osa- ja kokoaikaista
puheenjohtajaa 24 kunnassa**

Päätoimiset ja osa-aikaiset kuntapuheenjohtajat valtuustokauden 2025-2029 alussa alussa

1. Espoo
2. Helsinki*
3. Hämeenlinna
4. Jyväskylä
5. Kajaani
6. Kotka
7. Kouvola
8. Kuopio
9. Lahti
10. Oulu
11. Naantali
12. Pirkkala*
13. Pori
14. Posio
15. Puolanka*
16. Raahе
17. Rauma
18. Riihimäki
19. Rovaniemi
20. Sodankylä
21. Tampere*
22. Turku*
23. Tuusula*
24. Vantaa

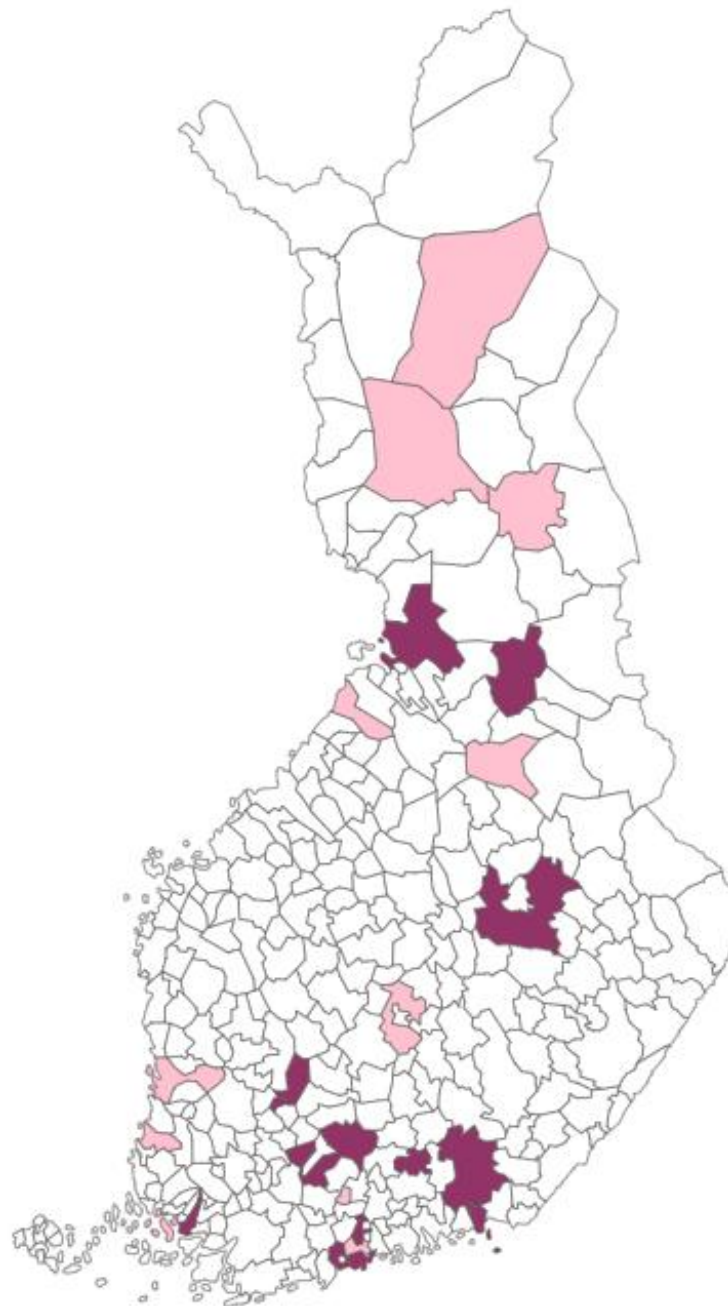
- Pormestarikunnat tummansinisellä
- Muut kunnat, joissa vähintään yksi koko- tai osa-aikainen puheenjohtaja vaaleansinisellä

Päätoimiset ja osa-aikaiset kuntapuheenjohtajat kv-kauden 2025-2029 alussa

Lista kunnista, joissa on vähintään yksi osa- tai kokoaikainen puheenjohtaja

(pormestarikunnat merkitty tähdellä*)

1. Espoo
2. Helsinki*
3. Hämeenlinna
4. Jyväskylä
5. Kajaani
6. Kotka
7. Kouvola
8. Kuopio
9. Lahti
10. Oulu
11. Naantali
12. Pirkkala*
13. Pori
14. Posio
15. Puolanka*
16. Raahe
17. Rauma
18. Riihimäki
19. Rovaniemi
20. Sodankylä
21. Tampere*
22. Turku*
23. Tuusula*
24. Vantaa

Päätoimisten puheenjohtajien kunnat
viininpunaisella
(osassa myös osa-aikainen/osa-aikaisia)

Osa-aikaisten puheenjohtajien kunnat
vaaleanpunaisella

Karttarajojen lähde: Maanmittauslaitos

Taulukko 1. Päätoimiset ja osa-aikaiset puheenjohtajat Manner-Suomen kunnissa syyskuussa 2025.

	Luottamustehtävä	lkm	Kunnat
Päätoimiset:	Hallituksen puheenjohtaja	7	Espoo, Hämeenlinna, Kotka, Kouvola, Kuopio, Lahti, Oulu
	Pormestari	6	Helsinki, Pirkkala, Puolanka, Tampere, Turku, Tuusula
	Apulaispormestari	10	Helsinki (4), Tampere (3), Turku (3)
Osa-aikaiset:	Hallituksen puheenjohtaja	11	Jyväskylä, Kajaani, Naantali, Pori, Posio, Raahе, Rauma, Riihimäki, Rovaniemi, Sodankylä, Vantaa
	Valtuuston puheenjohtaja	6	Hämeenlinna, Jyväskylä, Kotka, Kuopio, Oulu, Vantaa
	Hallituksen varapuheenjohtaja	9	Espoo (2), Kuopio (2), Lahti (3), Vantaa (2)
	Lautakunnan/jaoston puheenjohtaja	3	Oulu (3)
	Apulaispormestari	2	Tuusula
Yhteensä		54	24 kuntaa

Taulukko 2. Kunnat, joissa vähintään yksi päätoiminen ja/tai osa-aikainen puheenjohtaja syyskuussa 2025.

*Tähdellä merkityt pormestarikuntia

Kuntakokoluokka	Kuntien lkm	% kokoluokan kunnista	Kunnat
alle 5 000 as.	2	1,6 %	Posio, Puolanka*
5 000 - 10 000 as.	1	1,5 %	Sodankylä
10 001 - 20 000 as.	1	2 %	Naantali
20 001 - 50 000 as.	6	19 %	Kajaani, Pirkkala*, Raahe, Riihimäki, Rauma, Tuusula*
50 001 - 100 000 as.	5	42 %	Hämeenlinna, Kotka, Kouvola, Pori, Rovaniemi
yli 100 000 as.	9	100 %	Espoo, Helsinki*, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu, Tampere*, Turku*, Vantaa
Yhteensä (N=292)	24	8 %	

Tietoa päätoimisten ja osa-aikaisten puheenjohtajien puoluetusta Manner-Suomen kunnissa syyskuussa 2023 ja tammikuussa 2018*.

Lukumäärät ja %-osuudet vuoden 2025 mukaisessa suuruusjärjestyksessä.

Puolue	lkm 2025	2025, %
SDP	18	33
KOK	17	31
KESK	9	17
VIHR	6	11
VAS	3	6
SIT	1	2
yht.	54	100

Puolue	2018 %	2023 %	2025 %
SDP	29	23	33
KOK	37	35	31
KESK	5	15	17
VIHR	21	10	11
VAS	3	6	6
SIT	5	4	2
PS	0	6	0
RKP	--	--	0
Lkm yht.	38	48	54

*Tammikuun 2018 tiedot raportista [Valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat Manner-Suomen kunnissa vuonna 2017.](#) ja vuoden 2023 tiedot raportista [Päätoimiset ja osa-aikaiset puheenjohtajat Manner-Suomen kunnissa 2005-2023.](#)

Tietoa päätoimisten ja osa-aikaisten puheenjohtajien sukupuoli- ja ikäjakaumasta Manner-Suomen kunnissa syyskuussa 2025

Sukupuolijakauma

Sukupuoli	lkm	%
Nainen	25	46
Mies	29	54
Yht.	54	100

Ikäjakauma (ikä kv-vaalipäivänä 15.4.2025)

Ikäluokka	Lkm	%
18-39 v.	13	24
40-49 v.	18	33
50-59 v.	13	24
60-69 v.	8	33
Väh. 70 v.	2	4
Yht.	54	100

Keski-ikä 48 v. (30–77 v.)

Tietoja koko- ja osa-aikaisista kuntapuheenjohtajista syksyllä 2025

Päätoimisista ja osa-aikaisista kuntapuheenjohtajista

- 27 eli 50 % toimi koko- tai osa-aikaisena puheenjohtajana myös viime valtuustokaudella ja 27 (50 %) ovat uusia.
- Uusista (ainakin) kaksi (2) on toiminut koko- tai osa-aikaisena puheenjohtajana jollain aiemmalla valtuustokaudella, mutta ei viime kaudella.
- 28 eli 54 % toimii parhaillaan myös oman hyvinvointialueensa aluevaltuutettuna.

Muita kuntia, joissa hallintosääntö mahdollistaa hallituksen pj-tehtävän hoidon osa-aikaisesti, mutta kh pj ei käytä tätä mahdollisuutta ainakaan valtuustokauden 2025-2029 alussa

- Joensuu hallituksen puheenjohtajana kansanedustaja
- Lohja hallituksen puheenjohtajana kansanedustaja
- Lappeenranta mahdollisuutta hyödynnetty viimeksi vuosina 2018-2021
- Vaasa mahdollisuus lisätty uusimpaan hallintosääntöön

Selvitys päätoimimisista ja osa-aikaisista kuntapuheenjohtajista Manner-Suomen kunnissa 2005-2023

- **Selvityksessä kuvataan päätoimisten ja osa-aikaisten puheenjohtajien lainsäädännöllistä taustaa sekä määrällistä kehitystä Manner-Suomen kunnissa vuodesta 2005 vuoden 2024 alkuun asti.**
- Selvitys sisältää myös kuntapäättäjien näkemyksiä luottamustehtävien hoidosta osa- tai kokoaikaisesti sekä kuvausta ja pohdintaa koko- ja osa-aikaisten kuntapuheenjohtajien rooleista ja tehtävistä.
- **Selvityksen liiteosiossa on listattuna päätoimisia ja osa-aikaisia puheenjohtajuuksia koskevista kirjauksista kuntien ja kaupunkien hallintosäännöissä.**

Lisätietoja:

Marianne Pekola-Sjöblom

Tutkimuspäällikkö

Kuntaliitto

Marianne.pekola-sjoblom @ kuntaliitto.fi

P. 050 337 5645

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi